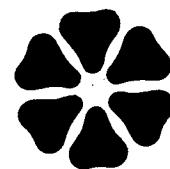

ΚΑΘΕΦΤΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΤΤΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, ΙΟΥΛΙΣ 1987

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΑΡΙΘΜΟΣ 23

«ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συντάσσεται από Επιτροπή

Υπεύθυνος:

Το Διοικητικό Συμβούλιο του
Συλλόγου.

Γραφεία περιοδικού:

Νεομ. Αγ. Ιωάννη 8 — Γιάννενα

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

δ Ταμίας του Συλλόγου
Λάζαρος Π. Βλάχας

Αγ. Κοσμά 19 Γιάννενα

Τηλ. (0651) 26154

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

6) ΑΘΗΝΑ:

Νικόλαος Δημασθ. Αλεξίου

Λάρνακος 33

ΤΗΛ. 8625872 - Τ.Τ. 220

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού Δρχ.: **400**

Εξωτερικού Δολ.: **20**

ΕΠΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ --

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΜΑΣ

Όποιος διάβασε το κύριο άρθρο της προηγούμενης έκδοσης του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», (αριθμός 22), με τον τίτλο ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΜΑΣ, που υπογράφει ο κ. Κώστας Σιώτος, ασφαλώς, διαιπίστωσε ότι το Περιοδικό μας αντιμετωπίζει, ως προς την έκδοσή του, δυο σοβαρά προβλήματα. Το ένα είναι η συγκρότηση μιας επίλεκτης και δυναμικής, όπως γράφει, Συντακτικής Επιτροπής και το άλλο, η έλλειψη συνεργατών.

Ο συντάκτης του άρθρου, εκπέμποντας, τρόπον τινά, το SOS του ΚΑΘΡΕΦΤΗ, τοποθετεί τον κάθε χωριανό μπροστά στις ευθύνες του και κυρίως εκείνους, για τους οποίους ενώ γνωρίζει ότι, μπορούν να προσφέρουν στην έκδοση του Περιοδικού, ή σαν μέλη της Συντακτικής Επιτροπής ή σαν Συνεργάτες, εντούτοις δεν δείχνουν ενδιαφέρον. Και δεν έχει άδικο.

Καιρός είναι πλέον να πάρουμε όλοι στα σοβαρά το θέμα της έκδοσης του Περιοδικού μας, γιατί αν, ο μη γένοιτο, σταματήσει η έκδοσή του, την ευθύνη δεν θα την φέρουν μόνο το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, ή δυο τρεις άνθρωποι, που πασχίζουν σαν Συντακτική Επιτροπή, να κρατήσουν τον «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» στη ζωή, την ευθύνη θα την φέρουμε όλοι μας, σαν χωριό. Και θα είναι ντροπή για ένα χωριό, σαν το Αμπελοχώρι με τόσους γραμματισμένους, άνδρες και γυναίκες, στρατηγούς, μπχανικούς, γιατρούς, καθηγητές, δασκάλους, φοιτητές, μαθητές και παπάδες, να μη μπορέσουμε να κρατήσουμε το Περιοδικό, σε λειτουργία.

Λένε μερικοί ότι, σε περίπτωση που θα κλείσει το Περιοδικό, ακεραία την ευθύνη θα την φέρει το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, στην περίοδο του οποίου θα συμβεί αυτό. Βεβαίως κι αυτό περιέχει μία αλήθεια, αλλά δεν είναι καιρός να συζητάμε, αν η κόττα γένησε το αβγό ή το αβγό την κόττα. Αντί να ψάχνουμε να δρούμε σε ποιούς θα ρίξουμε την ευθύνη, αν γίνει το κακό, θα ήταν καλύτερα να ψάξουμε να βρούμε τρόπο, να συνεχίσει το Περιοδικό την έκδοσή του. Όσον δε αφορά στα εκάστοτε Δ.Σ. του Συλλόγου, νομίζω ότι, ειπώθηκαν και διαδόθηκαν τόσα πολλά, ώστε οι υποψήφιοι για τα Δ.Σ. θα αναλογίζονται τις ευθύνες που αναλαμβάνουν, όχι μόνο έναντι του Περιοδικού, αλλά και γενικώτερα για το χωριό. Κάποιος που ξέρει περισσότερα από μένα είπε: «Δένδρα χωρίς ρίζες δεν ζουν. Και χωριά χωρίς Συλλόγους

άξιους να ζωντανέψουν κίθη και παραδόσεις δεν θα επιβιώσουν».

Πάνω, λοιπόν, στα προβλήματα, που έθεσε ο αγαπητός κ. Κώστας Σιώτος, σχετικά με την έκδοση του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» θα εκφέρω κι εγώ τη γνώμη μου και θα κάνω τις προτάσεις μου, χωρίς, βέβαια, να έχωτην απαίτηση να γίνουν σεβαστές.

Πρώτο. Όσον αφορά τη Συντακτική Επιτροπή, σ' αυτήν πρέπει να μετέχουν άτομα που να έχουν και εμπειρία και γνώσεις, σχετικά με τη λειτουργία του Περιοδικού και βέβαια, να κατοικούν στα Γιάννινα, στην έδρα δηλαδή του Συλλόγου.

Αν μέχρι της έκδοσης του παρόντος τεύχους του Περιοδικού, δεν έχει ρυθμισθεί το θέμα, εγώ θα πρότεινα ως έμπειρους μεν, τους κ.κ. Κώστα Ε. Σιώτο και Βασίλη Δ. Παπαδημητρίου, για τις γνώσεις των δε, τους καθηγητές κ.κ. Νίκο Δ. Αναστασίου και Χρήστο Δ. Αναστασίου, οι οποίοι, θέλω να πιστεύω ότι, θα θελήσουν ν' αναλάβουν τη Συντακτική Επιτροπή του Περιοδικού.

Δεύτερο. Για την έλλειψη συνεργατών στο Περιοδικό. Και τούτο το θέμα είναι σοβιαρό κι όσο θα περνούν τα χρόνια θα γίνεται όλο και σοβαρότερο. Καλά θα ήταν, βέβαια, όλα τα θέματα να μη ξέφευγαν από τις ρίζες, να προέρχονταν, δηλαδή, από παλιές ιστορίες, έθιμα και τραγούδια του χωριού, όμως αυτά όσο πάνε και εξαντλούνται. Τούτο το διαπιστώνω από τον ειαυτό μου, που σαν παλιός των πατέρων, θέλω να γράψω και το παλιό, όμως δεν μπορώ να βρω θέμα. Από τα παλιά παραμένουν ακόμα οι «τροφές τα παλιά χρόνια στο Σκλούπιο» του αγαπητού δασκάλου Βασίλη Παπαδημητρίου, αλλά κι αυτές, όπως τις παρακολουθώ, πλησιάζουν στο «σώσμα» τους. Άλλωστε για την αναβίωση και ζωντανέψη εθίμων του χωριού, υπάρχουν οι διάφορες εκδηλώσεις του Συλλόγου και της Κοινόποτας, που κατά τη γνώμη μου — δεν πρέπει να υπάρχει . . . «αινιστρός περιορισμός» στην όλη του Περιοδικού, μόνο γύρω από τα προπολεμικά και παλιότερα γεγονότα. Το Αιμπελοχώρι, όπως κι όλα τα χωριά, πέρασε φυλακές, εξορίες και διωγμούς, σε σημείο που μερικοί χωριανοί μας, όχι μόνο Δημόσιες θέσεις δεν μπορούσαν να καταλάβουν, αλλά και δεν τολμούσαν να πουν ότι κατάγονταν από το Αιμπελοχώρι.

Με όλ' αυτά, οι παθόντες χωριανοί δεν έχουν τίποτε με τους άλλους χωριανούς, ακόμα και με τις αρχές του χωριού, Πρόεδρο, Παπά, Δάσκαλο κι Αγροφύλιακα, που απ' αυτοὺς, συνήθως, η χωροφυλακή συγκέντρωνε πληροφορίες, γιατί υποχρεώνονταν να δώσουν τις ακριβείς πληροφορίες, όπως θα έκανε κι ο καθένας από

μας. Κι εκτός τούτο, οι απόγονοί των σήμερα, συντρώγουν, συμπίνουν, συνεργάζονται και συμπεθεράζουν με χωριανούς, ανεξάρτητα αν έχουν διαφορετικές πολιτικές πεποιθήσεις. Οι παθόντες χωριανοί μας τα έχουν με τις Κυδερνήσεις που κυβέρνησαν την «Εθνικοφροσύνη», σαν οι άλλοι να μην ήταν Έλληνες.

Εξ άλλου στο χωριό μας — δόξα τω Θεώ — δεν έχουν γίνει, την γερίσδο της κατοχής, επεισόδια ή εγκλήματα, όπως σε άλλα χωριά, για να υπάρχει η δικαιολογία να μη γραφεί τίποτε στον «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» για να μη ξύσουμε, τάχα, παλιές πληγιές.

Αυτές, λοιπόν, τις καταστάσεις, οι νέοι και οι νέες του χωριού μας κι όσοι δεν τις έζησαν από κοντά, γιατί βρίσκονταν μακριά από το χωρό, έχω τη γνώμη ότι πρέπει να τις μάθουν από τις σελ. του Περιοδικού, αφ' ενός κι αφ' ετέρου, να βρίσκονται γραμμένες για την ιστορία του χωριού. Ας παραδειγματιστούμε από το Περιοδικό «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΙΤΣΙΟΥ» της φλοπροόδου ομώνυμης Αδελφότητας, από το οποίο αντιγράφω τα λόγια του Μεγάλου Έλληνα ποιητή Κωστή Παλαμά, που οι εκδότες του τα επαναλαμβάνουν και τα μεταφέρουν από τεύχος σε τεύχος, γιατί το θεωρούν ως χρέος τους προς τη Νεολαία Μιχαλιτσίου: «Παιδί, το περιθόλι μου που θα κληρονομήσεις, όπως το βρεις κι όπως το δεις να μην το παρατήσεις. Σκάψε το ακόμα πιο βαθιά και φράξε το πιο στεριά και πλούτισε τη χλώρη του και πλάτυνε τη γη του».

‘Υστερ’ απ’ αυτά, η πρότασή μου είναι:

Η ύλη των περιεχομένων του Περιοδικού να είναι παντοειδής, από γεγονότα και ιστορίες του χωριού όλων τω εποχών, μέχρι ζένες δημοσιεύσεις και σταυρόλεξα. ‘Όλα δε τα χειρόγραφα θα υπόκεινται στον έλεγχο της Συντακτικής Επιτροπής, η οποία θα έχει το απόλυτο δικαίωμα να περικόπει ή κιαι να συμπληρώνει ακόμα, χωρίς να αλλοιώνεται το κείμενο, λέξεις και φράσεις ολόκληρες, κατά την κρίση της. Και επ’ αυτού η ίδια Επιτροπή, θα πρέπει να κάνει σχετική ανακοίνωση στον «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», για να πληροφορθούν, τα καθέκαστα, οι αναγώστες και οι συνεργάτες. Ιδιαίτερα δε να κάνει έκκληση προς τους Γιατρούς και Εκπαιδευτούς να συνεργαστούν με το Περιοδικό σε θέματα σύγχρονης ιατρικής

και Παιδείας. Μόνο έτσι, νομίζω ότι, η Συντακτική Επιτροπή, κάθε τετράμηνο, θα μπορεί να κάνει πν επιλογή της μεταξύ πληθώρας θεμάτων, αντί ν' ανησυχεί με τι θα συμπληρώσει τις τριάντα σε λίδες του Περιοδικού και μόνο τότε θα εξασφαλιστεί η μακροζωία του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ».

Παπα - ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Υ.Γ. Επειδή θεωρώ επιτρεπτή κι επίκαιρη την παρακάτω σάτιρα του ανεψιού μου Γιάννη Μπαλωμένου, χωρίς να τον ρωτήσω, παραθέτω τέσσερα από τια οχτώ τετράστιχα, που από χρόνια τα κρατάω στο αρχείο μου, αλλά τυχαίως, σήμερα τα βρήκα μπροστά μου.

Τ' Αμπελοχώρι έβγαλε
Περιοδικό Καθρέφτη
στα μέτρα τους το κόψανε
του καθενός πως πέφτει.

Τις σάτιρες δε γράφουνε
του Μπαλωμένου Γιάννη
προχθές τον εφωνάζανε
και τούπανε δεν κάνει.

Μα όλα του ήταν καλά
απ' όλες τις πλευρές
τους γράφει πως περάσανε
ϊσχτι χλόπ τις αποκριές.

Δεν θέλω να τα γράψουνε
κιαι δεν το επιμένω
αλλ' όσα κι αν ξέρουν
γράμματα
δεν πιάν' τον Μπαλωμένο.

Για την πιστή αντιγραφή
Παπα - ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΓΕΦΥΡΑ

Το θέμα της κατασκευής του δρόμου Κωστίτσι - Αμπελοχωρίου είναι ασφαλώς στην επικαιρότητα τα τελευταία χρόνια και δεσπόζει στις συζητήσεις των χωριανών μας.

Έτσι έχουμε όλοι μας και τη σχετική ενημέρωση. Ο «ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ» όμως και σαν μέσο πληροφόρησης αλλά και γιατί θεωρεί το θέμα μεγάλης σημασίας, αφιερώνει αρκετό μέρος της ύλης του στο κυριαρχούσα για τα κοινοτικά μας πράγματα αυτό έργο.

Έτσι στο χρόνο που πέρασε απ' την προηγούμενη έκδοσή μας είχαμε συβαρές εξελίξεις στις εργασίες.

Κατ' αρχήν συνεχίστηκαν οι εργασίες στο τμήμα Κωστίτσι - Γέφυρα Πολιτούς και βελτιώθηκε αισθητά η βατόπητα του δρόμου. Ακολούθησε η θεμελίωση της Γέφυρας τον Αύγουστο και αμέσως άρχισαν οι εργασίες κατασκευής της από τον χωριανό μας Ε.Δ.Ε. Χρήστο Γ. Αλεξίου, οι οποίες εντάθηκαν με συνέπεια η κατασκευή της Γέφυρας να ολοκληρωθεί πολύ σύντομα. Έγινε μια θαυμάσια γέφυρα. Είναι τοποθετημένη κατάντη της παλαιάς γέφυρας και σε απόσταση 5 - 7 μέτρα από αυτή. Το ύψος φθάνει στο μέσω περίπου του θόλου της παλαιάς γέφυρας. Τοποθετήθηκε στη θέση αυτή για να μη «χαθεί» η παλαιά γέφυρα και να αποφευχθεί η αλλοίωση του περιβάλοντος.

Τεχνικά χαρακτηριστικά Μήκος 50 μέτρα. Έχει τρία ανοίγματα ένα 28 μέτρα το μεσαίο, και από ένα εκατέρωθεν των 11 μέτρων. Το ύψος από την επιφάνεια του νερού είναι 8 - 10 μέτρα. Είναι τοποθετημένη σε καμπύλη και με προδιαγραφές γέφυρας επί εθνικής οδού. Κατασκευάσθηκε με το σύγχρονο σύστημα της προέντασης. Κόστος 33.000.000 δρχ.

Έτσι η πολυπόθητη οδική σύνδεση με το χωριό μας μέσω Πολιτούς είναι γεγονός και έγιναν κιόλας τα πρώτα δρομολόγια από και προς το χωριό απ' τον καινούργιο δρόμο. Ο πρόεδρος του χωριού μας Πάνος Παπαδημητρίου μαζί με τους κοινοτικούς συμβούλους Χρ. Κόκκινο, Δήμο Τζ ουδάρα και Κώστα Πραμαντιώτη με τα αυτοκίνητά τους ήταν αυτοί που έκαναν το παρθενικό δρομολόγιο Γιάννενα - Αμπελοχώρι από την Πολιτού. Ακολούθησαν και άλλοι.

Βέβαια ο δρόμος θέλει πολύ δουλειά ακόμα και πολύ χρήμα για να γίνει άνετος. Και ασφαλώς δεν θα αργήσει να γίνει αυτό αφού για φέτος διατίθενται 40 εκατομμύρια για το τμήμα Πολιτού - Αμπελοχώρι. Θα γίνει καινούργια χάραξη με κανονικές κλίσεις κλπ.

Η ΠΟΛΙΤΣΑ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ

Δεν πρόφθασε να φθάσει ο δρόμος μέχρι την Πολιτσά και οι Σκλουπιώτες είχαν έτοιμες τις ιδέες τους για αξιοποίησή τους.

Ακούσαμε (στο καφενείο) με σοδαρό ύφος μάλιστα για, εξοχικό κέντρο καφενείο στα αναβλυστικά και από μερικούς κάτω από την καινούργια γέφυρα. Για μονάδα πεστροφοκαλλιέργειας. Για ίδρυση σύγχρονης κτηνοτροφικής μονάδας. Για ενοποίηση των κτημάτων και σύγχρονη καλλιέργεια. Άκομα το Αμπελοχωρίτικο επιχειρηματικό πνεύμα (του καφενείου βέδαια) μίλησε για σύγχρονη τουριστική επιχείρηση που θα εκμεταλλεύεται μέχρι και τελεφερίκ στις χαράδρες της περιοχής!

Όλα αυτά λέγονταν μεν στο καφενείο αλλά στα σοδαρά και συμφωνούσαν σχεδόν όλοι. Έκεί που δεν συμφώνησαν ήταν αν η Πολιτσά προσφέρεται για δενδροκαλλιέργεια και αν ευδοκίμουν τα οπωροφόρα δέντρα.

Έριζαν λοιπόν μερικοί την ιδέα να γίνει μια δοκίμη από φέτος. Αποτέλεσμα ήταν να φυτευθούν από τους Πολιτισώτες, πάνω από 300 δέντρα. Ναί είναι αλήθεια.

Δέκα με δώδεκα ιδιοκτήτες γνης στην Πολιτσά φύτεψαν στο δίμυνο Φλεβάρη - Μάρτη του 1987, γύρω στις 260 αμυγδαλιές προερχόμενες από φυτώριο της περιοχής Έδεσσας, και 30 περίπου άλλα οπωροφόρα δέντρα όπως συκιές, καρυδιές ακόμα και ελιές. Απομένει να δούμε αν άντεξαν στις φετεινές παγωνιές.

Όπως φαίνεται η Πολιτσά θα αποτελέσει πόλο έλξης και στάθμευσης κατά τη διαδρομή προς το χωριό πολλών χωριανών. Η σχέση που επι δεκαετίες δημιουργήθηκε μ' αυτόν τον τόπο, που είναι συνυφασμένος με τον αγώνα τόσων χωριανών για επιβίωση, άφοσε βαθειές ρίζες που δύσκολα χάνονται. Σ' αυτή τη λογική εντάσσονται και οι παραπάνω ενέργεια της δενδροφύτευσης όπως και εκείνη του Χρ. Γιωτάκη, που έτρεξε γρήγορα να «πιάσει» τις σταλαματιές του σπιτιού του και γενικά να κάνει κάτι ώστε να προλάβει την κατάρρευσή του.

Να λοιπόν και τα θετικά του καφενείου. Παίζεις την κολτσίνα σου και σου δίνεται η ευκαιρία να πεις πολλές κουβέντες και να ακούσεις απόψεις. Άπ' αυτές κάποιες σοδαρές προωθούνται. Κάποιες άλλες είναι για γέλια. Χρειάζονται όμως, γιατί μ' αυτές περνάει η ώρα και μάλιστα ευχάριστα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

Η στάση (θετική ή αρνητική) των γονιών απέναντι στο παιδί τους προσδιορίζει και τον τρόπο με τον οποίο θα συμπεριφέρονται. Επειδή είναι πλέον γωστό πως οι εμπειρίες του παιδιού που αποκομίζει από το οικογενειακό του περιβάλλον παίζουν τα βασικότερα ρόλο στην κατοπινή εξέλιξη της προσωπικότητάς του, θα επιχειρήσουμε εδώ να χαρτογραφήσουμε, σε μικρή κλίμακα, το όλο πλέγμα των στάσεων που οι γονείς είναι δυνατό να υιοθετούν απέντι στο παιδί τους επισημαίνοντας ταυτόχρονα τη συμβολή τους στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς του.

ΜΟΡΦΕΣ ΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ

Οι μορφές που είναι δυνατό να πάρει η στάση των γονιών απέναντι στο παιδί τους είναι οι εξήντα:

1. ΥΠΕΡΠΡΟΣΤΑΣΙΑ. Σ' ένα υπερπροστατευτικό οικογενειακό κλίμα μπορεί να παραπρήσει κανείς μια υπερβολική φυσική επιφύτηση του γονιού με το παιδί, επιμήκυνση της νηπιακής φροντίδας, παρεμπόδιση του παιδιού ν' αναπτύξει ένα αίσθημα εμπιστοσύνης στον εαυτό του, και τέλος έναν υπερβολικό έλεγχο.

Μια από τις σοβαρότερες συνέπειες της γονεϊκής αυτής στάσης είναι η καλλιέργεια στο παιδί αισθημάτων υπερβολικής εξάρτησης. Τα αισθήματα αυτά εκδηλώνονται με χαρακτηριστικά όπως μη ουσιώδεις φιλοδοξίες, τάση γι' απομόνωση, έλλειψη συναίσθητικού ελέγχου, μη ιανάλψη ευθυνών κ.λ.π.

2. ΚΛΙΜΑ ΑΝΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ή ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. Σ' ένα τέτοιο κλίμα ο γονιός αποδέχεται τις όποιες ιδέες και φιλοδοξίες του παιδιού, το ενθαρρύνει να παίξει με άλλα παιδά, το κάνει να αισθάνεται ότι είναι αποδεκτό και εκτιμάται από τους άλλους και τέλος δείχνει ανοχή και κατανόηση των αδυναμιών του. Το κλίμα ανεκτικότητας ή ελευθερίας στην οικογένεια καλλιέργει στο παιδί τις εφευρετικές του ανησυχίες και ικανότητες, την αυτοπεποίθηση, τη συνεργατικότητα και θέτει τα θεμέλια για το σήσιμο μιας υγιούς (από ψυχολογική πλευρά) οικογενειακής ζωής και την πρώθηση της καλής προσαρμογής του παιδιού στον κοινωνικό του περίγυρο (στενότερο και ευρύτερο). Πρέπει να τονίσουμε εδώ πως ένα κλίμα υπερβολικής ανεκτικότητας στην οικογένεια εκτρέ-

φει το στοιχείο της ανεπίτρεπτης επιείκειας με δυσάρεστες για το παιδί συνέπειες, (όπως, για παράδειγμα, υπερβολικά εγωιστικές τάσεις του παιδιού, απιστητική και τυραννική πολλές φορές συμπεριφορά του προς τους γονείς κ.ά.).

3. ΑΠΟΡΡΙΨΗ. Υιοθετώντας ένα απορριπτικό οικογένειακό κλίμα ο γονιός ή αδιαφορεί για την ευημερία του παιδιού του ή δείχνει ενεργά μια συμπεριφορά κυριαρχική, υπερβολικά απιστητική και επιθετική. Μία τέτοια γονεϊκή συμπεριφορά θέτει σε κίνδυνο τα αισθήματα απαισιοδοξίας και του ανίσχυρου νια κάνει κάτι. Το παιδί που έχει ανατραφεί σ' ένα παρόμοιο γονεϊκό κλίμα, καθώς μεγαλώνει παρουσιάζει συμπτώματα αντικοινωνικής συμπεριφοράς (επιθετικότητα, σκληρότητα, τάση για κλέψιμο, ψέμα κτλ.).

4. ΑΠΟΔΟΧΗ. Η γονεϊκή αποδοχή χαρακτηρίζεται από ένα ζωηρό ενδιαφέρον και αγάπη για το παιδί. Ο γονιός, σ' ένα τέτοιο κλίμα, όχι μόνο θέλει το παιδί του αλλά και θεωρεί πως η φροντίδα του δεν είναι καθόλου δύσκολη δουλειά. Πρόκειται, στην περίπτωση αυτή, για συναισθηματικά ώριμους γονείς που στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός ανεξάρτητου ατόμου και κάνουν ότι μπορούν για να πετύχουν το σκοπό αυτό. Το παιδί που ανατρέφεται στο περιβάλλον αυτό είναι καλύτερα κοινωνικοποιημένο, συνεργατικό, φιλικό, συναισθηματικά σταθερό και αγαπητό στους άλλους.

5. ΚΥΡΙΑΡΧΙΚΟΤΗΤΑ. Το παιδί που «κυριαρχείται» από τον ένα ή τους δύο γονείς χαρακτηρίζεται από ειλικρίνεια, ευγένεια και προσοχή. Μπορεί, ωστόσο, να είναι ντροπαλό, υποχωρητικό και συναισθηματικό και παράλληλα να αισθάνεται ανεπύρκεια, κατωτερότητα και σύγχυση. Είναι, επίσης, ενδεχόμενο, καθώς μεγαλώνει, να διακιντέχεται από μια μόνιμη φοβία ότι (δήθεν) οι άλλοι προσπαθούν να του επιβάλλονται και να το εκμεταλλεύονται.

6. ΥΠΟΤΑΓΗ. Το υποτακτικό κλίμα στην οικογένεια είναι διαμετρικά αντίθετο από το αμέσως προηγούμενο. Οι γονείς, κινούμενοι σ' ένα τέτοιο κλίμα, επιτρέπουν στο παιδί να κυριαρχεί στο σπίτι και κάθε επιθυμία του να ικανοποιείται ακόμη κι αν η τελευταία είναι ενάντια στην άποψη ή θέση του γονιού. Το παιδί που ανατρέφεται στο κλίμα αυτό είναι συνήθως ανυπάκουο, επιθετικό, πεισματάρικό, ανταγωνιστικό και δεν αναλαμβάνει ευθύνες.

7. ΦΑΒΟΡΙΤΙΣΜΟΣ. Στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για μια άνιση συμπεριφορά των γονιών απέναντι στα παιδιά τους. Με άλλα λόγια, δείχνουν με τις πράξεις τους πως «ευνοούν» το ένα παιδί (σε βάρος του άλλου, πράγμα που καλλιεργεί συνακόλουθα ορι-

ομένα ιδιότυπα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς στο καθένα. Για παράδειγμα, το ευνοούμενο από τους γονείς παιδί δείχνει μια μεγαλύτερη επιθυμία να τους ευχαριστεί, ενώ τα μη ευνοούμενα αδέρφια του γίνονται συνήθως επιθετικά δείχνοντας ακόμα και συμπτώματα «ανταρσίας» από τις οικογενειακές νόρμες. Το παιδί που σημειώνει επιτυχίες στο σχολείο και έχει φιλοδοξίες για τη ζωή είναι δυνατό να είναι το ευνοούμενο παιδί της οικογένειας.

8. ΓΟΝΕΙΚΕΣ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ. Γονείς που είναι (ή ήταν) υπερβολικά φιλόδοξοι στη ζωή τους επιδιώκουν να εμφασίσουν παρόμοιες θέσεις στα παιδιά τους και τια παροτρύνουν με θεμιτά (ή και αθέμιτα) μέσα να τις υλοποιήσουν. Με άλλα λόγια, οι φιλοδοξίες ή προσδοκίες των γονιών γίνονται ταυτόχρονα και σκοποί του παιδιού στη ζωή του. Οι προσδοκίες των γονιών για τις «καλύτερες μέρες» (;) των παιδιών τους αφορούν την αυτόνομη ανάπτυξή του (στο αρχικό στάδιο) και, στη συνέχεια, εκτείνονται σε θέματα αγωγής, κοινωνικής συμπεριφοράς, αθλητικής επίδοσης, οικονομικής αντρασίας και οικογενειακής του αποκατάστασης. Σε περίπτωση, επομένως, που οι προσδοκίες των γονιών για το παιδί τους είναι ανεδαφικές και ασύμφωνες με τις δυνατότητές του, άρα μένουν ανεκπλήρωτες, το παιδί αρχίζει να τρέφει ασθήματα ανεπάρκειας για τον εαυτό του και να είναι ερεθιστικό, ανυπόκουο και εκδικητικό. Η συμπεριφορά του αυτή θ' απορρέει, οπωσδήποτε, από τις αλυσιδωτές του αποτυχίες στην καθημερινή του πρακτική.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Από όσα εκθέσαμε ίσα με δω είναι φανερό πως η όποια στάση των γονιών απέναντι στο παιδί τους επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό το πλέγμα των οικογενειακών σχέσεων και διαμορφώνει αντίστοιχα τη συμπεριφορά του. Τα παιδιά που, καθώς μεγαλώνουν, πετυχαίνουν στη ζωή τους προέρχονται συνήθως από γονείς που υιοθετούν θετική στάση απέναντί τους. Μια τέτοια στάση κάνει τα παιδιά να αισθάνονται ευτυχισμένα, να είναι φιλικά προς τον εαυτό τους και τους άλλους, να νιώθουν σχεδόν ελεύθερα από κάθε μορφή άγχους, και να έχουν προγραμματισμό στη ζωή τους και ανεξάρτητη δραστηριότητα στα πλαίσια της ομάδας.

Κάθε γονιός, επομένως, θα πρέπει να σταθμίζει τα πράγματα της οικογένειάς του με ρεαλισμό αλλά και ψυχραιμία και να υιοθετεί τη στάση εκείνη προς το παιδί του που θα νομίζει ότι θα 'ναι πλέον κατάλληλη και η πλέον αποτελεσματική γι' αυτό. Ασφαλώς, το ότι όλοι μας διαπράτουμε συχνά σφάλματα προς την

κατεύθυνση αυτή, είναι κοινό μυστικό. Εκείνο ωστόσο, που δεν είναι κοινό μυστικό είναι η τάση μας να μην αναγνωρίζουμε τα λάθη, τα οποία μας συνοδεύουν, που σε τελευταία ανάλυση είναι και σχετικά αλλά και μπορούν να θεωρηθούν ως κίνητρα για διόρθωση ή παραπέρα βελτίωση της συμπεριφοράς μας στο γονεϊκό μας ρόλο.

Άν οι σκέψεις μου αυτές αποτελέσουν το έναυσμα για προβληματισμό και διάλογο, ανάμεσα στους αναγνώστες του περιοδικού, σε παρόμοια θέματα, τότε δικαιούμαστε να πούμε πως θα χουμερεύουμε πετύχει το σκοπό μας.

Σύμβουλος Οικογένειας

Χωριανοί λογοτέχνες

Ο Συγχωριανός μας Κώστας Δημ. Αναστασίου που ζει και εργάζεται στην Αθήνα έδωσε το παρόν και σαν λογοτέχνης.

Ηδη από το 1971 κυκλοφορεί η ποιητική του συλλογή «αποσταμένες ελπίδες στη νεκρή σιωπή». Από τη συλλογή του αυτής δίνουμε ένα μικρό δείγμα:

ΗΛΙΟΚΑΜΕΝΟΣ ΓΙΑΛΟΣ

Μαλαματένιο ήταν καλοκαίρι
και πορφυρένια η κάφα τ' ουρανού,
θλιμένο σπίκωνε τ' αγέρι
τη μολυβένια σκόνη του γιαλού.
Ανταμμένο ερχόταν τ' άρωμά της
στ' αυλακωμένα μας κορμιά
και τότε τρέξαμε κοντά της
κι ήταν τα μάτια της στεγνά.
Ξεχτένιστα είχε τα μαλλά της
κι από χλωρό κλαρί πιασμένη,
μια χούφτα όνειρ' αγκαλιά της
και πέτρα του γιαλού πλιοκαμένη.

ΜΙΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Πριν 4 χρόνια ο αείμνηστος συγχωριανός μας Γιάννης Δ. Γιωτάκης έκαμε στην Κοινότητα του χωριού μας μια προσφορά σε βιβλία και με την επιστολή του, που την παραθέτουμε, τίμησε τους Αμπελοχωρίτες της Αντίστασης.

Προς τον Πρόεδρο Κοινότητας Αμπελοχωρίου

Θα ήθελα να προσφέρω στη βιβλιοθήκη του χωριού μας τα βιβλία:

1. Την ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ 1940 – 1945 σε (6) έξι τόμους, έκδοση ΑΛΜΟΣ.

2. ΚΕΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ σε (2) δυο τόμους, 1ος και 2ος έκδοση ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ. Για να τιμήσω κι εγώ σαν παλιός Αγωνιστής και υπεύθυνος του ΕΑΜ του χωριού μας από τον Αύγουστο 1942 μέχρι τον Γενάρη 1945 την επέτειο για τα 40χρονια από την ίδρυση της ΕΠΟΝ, σας παρακαλώ να δεχθείτε σαν φόρο τιμής σ' αυτούς που έπεσαν στον Αγώνα ενάντια στον φασισμό και τον Ξένο κατακτητή και ειδικά στους χωριανούς μας:

Α' ΕΠΟΝΙΤΕΣ ΣΤΟΝ ΕΛΑΣ

1. Γιωτάκης Κων.) νος του Δημ., 2) Μητροκώστας Κων.) νος του Νικ.
- 3) Μητροκώστας Γεώργιος του Λεων., 4) Δήμου Χαρίλαος του Δημ.
- 5) Κόκκινος Κων.) νος του Αποστόλου, 6) Νούτσος Γεώργιος του Κ.

Β. ΑΝΤΑΡΤΕΣ ΤΟΥ ΕΛΑΣ

- 1) Νούτσος Κων.) νος του Νικ. (Βοριάς), 2) Βασιλείου Βασίλειος του Δημ., 3) Πραμαντιώπης Χρήστος του Γεωρ., 4) Νότης Κων.) νος του Σωπτρίου, (Δάρικαλος, πολιτικός καθοδηγητής περιφέρειας Θεσσαλίας).

Γ. ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΕΡΜΑΝΟΥΣ

- 1) Σιώτος Απόστολος του Ιωάννη, 2) Παπαδημητρίου Δημήτριος του Πιαναγιώτη, 3) Παρασκευάς Κων.) νος του Δημ., 4) Βλάχας Απόστολος του Γεωργ., 5) Παπαγεωργίου Δημοσθένης του Γεωργ. (Εργαζόμενοι για την επιβίωση των οικογενειών τους και για την

ενίσχυση της Επιμελετείας του Αντάρτη στην Παπαράτζα Τρικάλων εκτλέστηκαν ομαδικά στις 21) 9) 1943).

ΟΜΗΡΟΙ

Αλεξίου Χρήστος του Κων) νος (καθηγητής, έφεδρος αξιωματικός, συνελήφθη από τους Ιταλούς και καθ' οδόν για την Ιταλία μέσω θαλάσσης εεβυθίσθη το πλοίο μαζί με πολλούς άλλους ομήρους).

Ιωάννινα 23 Φεβρουαρίου 1983

Ιωάννης Δημ. Γιωτάκης

Υ.Γ. Με την παράκληση εάν τυχόν διαλυθεί ή υπαχθεί το χωριό σε άλλη Κοινότητα, πως άνω προσφορά να περιέλθει στο Σύλλογο Αμπελοχωριτών.

ΑΞΙΑΙΠΑΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Σε προηγούμενο άρθρο μου, με τίτλο «ΔΕΜΕΝΟ ΧΩΡΙΟ», που δημοσιεύτηκε στο με αριθμό 22 τεύχος του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», είχα γράψει τη γνώμη μου ότι, μέσα στα πλαίσια των δάφορων εκδηλώσεων, που γίνονται κάθε χρόνο από την Κοινότητα και το Σύλλογο του χωριού μας, θα έπρεπε να γίνεται και μια επιμνημόσυνη δέηση στο Ήρώ του χωριού, στη μνήμη των πέντε οικοδόμων χωριανών μας, που σκότωσαν με τόση θηριωδία και χωρίς καμιά διαδικασία, οι Γερμανοί στα Τρίκαλα Θεσσαλίας, καθώς και των άλλων θυμάτων, που είχε το χωριό μας, τόσο στην περίοδο της κατοχής, 1941 - 44, όσο και κατά τον εμφύλιο πόλεμο 1946 - 49'. Και σαν χωριανός, αλλά και σαν αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, της περιόδου εκείνης, αισθάνθηκα μεγάλη ικανοποίηση, όταν είδα στο ίδιο τεύχος του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ», στη σπίλη της «ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ» ότι, το Κοινοτικό Συμβούλιο, με πρόταση του προέδρου της Κοινότητας πήρε ομόφωνη την απόφαση και καθόρισε τη δεύτερη μέρα του πανηγυριού του χωριού (27 Ιουλίου), κάθε χρονιάς, σαν μέρα που θα τιμάται η Εθνική Αντίσταση και θα γίνεται σχετική ομιλία, ίσως και κατάθεση στεφανιών από μέρους της Κοινότητας ή συγγενών των θυμάτων του χωριού, σπότε, ασφαλώς, θα γίνεται και σχετική ομιλία,

ίσως και κατάθεση στεφανιών από μέρους της Κοινότητας ή συγγενών των θυμάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα που θα διατίθεται κάθε χρόνο η Κοινότητα ή ο Σύλλογος.

Όμως, με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να κάνω και μια πρόταση στην Κοινότητα και στο Σύλλογο του χωριού μας ότι, στα ονόματα των θυμάτων, που είναι γραμμένα, με αλφαριθμητική σειρά, στη μαρμάρινη πλάκα του Ηρώου, θα έπρεπε να είχε γραφεί και το όνομα του Νίκου Πάν. Πάνου, δικηγόρου που κι εκείνος είναι θύμα της Γερμανικής κατοχής, όχι βέβαια, από Γερμανική σφαίρα, αλλά ίσως κάτι χειρότερο, πέθανε από την πείνα. Είναι γνωστό ότι οι Γερμανοί από τις πρώτες ημέρες της κατοχής, είχαν έπιτάξει όλα τα αποθέματα τροφίμων και βιομηχανικών ειδών της χώρας μας, όπότε ο Ελληνικός λαός και ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις δεσκίμασε φοβερή πείνα τον χειμώνα του 1941 - 42. Σε 300 χιλιάδες υπολογίστηκαν οι νεκροί από την πείνα στην Αθήνα και τον Πειραιά το χειμώνα εκείνο, μεταξύ των οποίων κι ο χωριανός μας δικηγόρος Νίκος Π.Πάνος.

Στην πρότασή μου αυτή, το Κοινοτικό Συμβούλιο ή ο Σύλλογος, ας διασταυρώσουν πληροφορίες κι αν τα πράγματα έχουν έτσι, όπως εγώ πληροφορήθηκα και τα παραθέτω, ας συμπληρωθεί ο πίνακας των θυμάτων 1941 - 44 του Ηρώου και με το όνομα του Νίκου Π. Πάνου.

Ιπάντως, για να επανέλθω στο θέμα μου, η απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου για καθιέρωση μιας μέρας το χρόνο να τιμάται η Εθνική Αντίσταση, είναι λίγιαν αξιέπαινη και πρέπει να χαιρετιστεί απόλοι το χωρό. Καιρός ήταν πια, ύστερα από σαράντα τόσα χρόνια, να τιμήσει και το χωριό μας ελεύθερα κι επίσημα, αυτούς που έδωσαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν, τη ζωή τους, για τη λευτεριά της πατρίδας, ή με το όπλο στο χέρι πολεμώντες τον καταχτητή, και κάθε αντίδραση, ή καθοικονδήποτε τρόπο ευρόντες τον θάνατο, εξ αιτίας της φασιστικής κατοχής.

Ας ισημειώθει εδώ ότι στην περιοχή των νομών Ιωαννίνων και Άρτας, αν εξαιρέσουμε τα χωριά Κομμένο της Άρτας και Λυγγιάς, δες των Ιωαννίνων, το Αμπελοχώρι, ανάλογα με τον πληθυσμό του, είναι το μόνο χωριό, που είχε 23 θύματα στην περίοδο 1941 - 44.

Για την ιστορία θα παραθέσω τα ονόματά τους και τον τρόπο που πέθαναν:

Α' Περίοδος 1941 — 1945.

- 1) Κώστας Σωτ. Νότης, οργανωμένος στο ΕΑΜ, συνελήφθη στα Τρίκαλα από 'Ελληνες (Τάγμα Ασφαλείας) που συνεργάζονταν με τους Γερμανούς και θανατώθηκε με διασανιστήρια.
- 2) Αποστόλης Ιω. Σιώτος, 3) Αποστόλης Γεωργ. Βλάχας, 4) Μήτσος Παν. Παπαδημητρίου, 5) Κώστας Δημ. Παπασκευάς, 6) Δημοσθένης Παπαγεωργίου του Γεωργ.

'Απαντες οικοδόμοι, συνελήφθησαν από Γερμανούς, σε χωριό των Τρικάλων όπου εργάζονταν και κτελέστηκαν στα Τρίκαλα

- 7) Κώστας Νικ. Νούτσος ή Αντωνίου, 8) Βασίλης Δημ. Βασιλείου, 9) Κώστας Δημ. Γιωτάκης, 10) Κώστας Ν. Κώστας ή Μπροκώστας,, 11) Νίκος Δημ. Κόκκινος, 12) Κώστας Απ. Κόκκινος, 13) Γιώργος Λεων. Μπροκώστας, 14) Χρήστος Γ. Πραμαντώπης.

Εθελοντές αντάρτες του Ε.Λ.Δ.Α.Σ. έπεσαν μαχόμενοι.

- 15) Χρήστος Κ. Αλεξίου, γυμνασιάρχης, έφεδρος λοχαγός, συνελήφθη από Ιταλούς και μεταφερόμενος, ως όμηρος, στην Ιταλία μαζί με άλλους Αξιωματικούς, εφονεύθη όταν το πλοίο χτυπήθηκε από συμμαχική τορπίλα.

- 16) Γιώργος Ιω. Αλεξίου, αντάρτης του ΕΛΑΣ, συνελήφθη αργότερα από τη χωροφυλακή και πέθανε ύστερα από διασανιστήρια.
- 17) Γιώργος Κ. Νούτσος, αντάρτης του ΕΛΑΣ, τον σκότωσαν αργότερα, άγνωστοι, στην περιοχή Λάκκας Σουλίου, όπου είχε πάει για δουλειά.

- 18) Χαρίλαος Δημ. Αλεξίου, απήχθη από αντάρτες του ΕΛΑΣ, «ντελικάτο» παίδι, όπως ήταν, δεν άντεξε στις κακουχίες, αρρώστησε και πέθανε.

- 19) Γιώργος Κ. Σιώτος, πλικιώμενος, σκότωθηκε από θραύσματα Γερμανικής οδίδας.

- 20) Νίκος Παν. Πάνος, δικηγόρος, πέθανε στην Αθήνα, τον πρώτο χρόνο της κατοχής, την περίοδο της φοβερής πείνας, μαζί με χιλιάδες άλλους 'Ελληνες.

Β' Περίοδος 1946 — 1949

- 21) Χρήστος Ευαγ. Αντωνίου, 22) Αλέξης Χρ. Γέροντας, 23) Γιώργος Χρ. Αναστασίου.

Σκοτώθηκαν στον εμφύλιο πόλεμο, υπηρετούντες τη θητεία τους στο στρατό.

Και για να συμπληρώσω το σημερινό μου κείμενο, που αναφέρεται στην περίοδο της κατοχής, θ' αναφερθώ και σε μια περίπτω-

ση, που αφορά, θέβαια, μόνο σε μένα, αλλά δεν είναι κακό να τη μάθουν και οι αναγνώστες του «ΚΑΘΡΕΦΤΗ» αφ' ενός κι αφ' ετέρου, νια: βρίσκεται γραμμένη στο Περιοδικό τούτο, για την ιστορία του χωριού μας. Πρόκειται για την περίπτωση των πέντε χωριών μαζιμαστόρων, που σκότωσαν οι Γερμανοί στα Τρίκαλα, κατά την οποία, αν υπήρχε κι έκτος, θα ήμουν εγώ. Το ιστορικό είναι τούτο:

Από το χωριό, ζεκινήσαμε δυο παρέες προς τη Θεσσαλία, για ανεύρεση δουλειάς. Η μια με τους Αποστόλη Σιώτο, Μήτσιο Πλαταδημητρίου, Αποστόλη Βλάχα, και Δήμο Παπαγεωργίου και η άλλη ο Κώστας Παρασκευάς κι εγώ κι αν καλά θυμάμαι, χωρίς να ξέρουμε από τις προηγούμενες μέρες ότι θα συνταξιδέψουμε. Συναντηθήκαμε στο δρόμο προς το Ματσούκι κι αφού είχαμε προσρισμό ταχωριά των Τρικάλων, συνεχίσαμε την πορεία όλοι μαζί, φορτωμένοι τα εργαλεία μας και λίγα σκεπάσματα, που μέχρι εκεί τα είχανφέρει οι γυναίκες μας.

Όταν φθάσαμε στο Ματσούκι, βρήκαμε το Νίκο Ευαγ. Αντωνίου, που δούλευε εκεί μόνος του, τον καλημερίσαμε κι ενώ οι άλλοι γιροχώρησαν, εγώ σταμάτησα για λίγο να κουβεντιάσω με το Νίκο, που μας συνέδεσε παλιά φίλια, από μαθητές του Δημοτικού Σχολείου κι αργότερα, σαν χτίστες, είχαμε συνεργαστεί πολλές φορές. Άναμεσα στις κουβέντες, ο Νίκος Αντωνίου μου είπε ότι είχε δουλειά κι αν ήθελα να μείνω να δουλέψω. Όμως επειδή είχα παρέα τον Κώστα Παρασκευά δεν έμεινα. Τον ευχαρίστησα για το ενδιαφέρο του κι έφυγα για να φθάσω τους άλλους. Πάνω από το χωριό Ματσούκι, που είναι μια βρύση, εκεί είχαν σταματήσει να κολατσίσουν κάι με περίμεναν. Όταν τους έφθασα και κάθησα κι εγώ να φάω, μου είπε ο Αποστόλης Σιώτος, άργησες κι εμείς να μίσαμε ότι θα έμενες για δουλειά στο Νίκο Αντωνίου. Κι εγώ είπα, πράγματι, ο Νίκος μου είπε να καθήσω να δουλέψω, αλλά πως να καθόμουν, αφού έχω παρέα τον Κώστα Παρασκευά. Όλοι μαζί, τότε μου απάντησαν, τον Κώστα τον παίρνουμε εμείς στην παρέα μας, μάλιστα θα γίνουμε πέντε, ένιας θα πελεκάει και δυο ζευγάρια θα κτίζουν, αφού σου παρουσιάστηκε δουλειά και θέλεις να μείνεις, μείνε να δουλέψεις. Κι έτσι γύρισα πάλι στο Ματσούκι και δεν βρέθηκα μαζί τους μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα Γερμανών.

Συνηθίζουμε, πάντως, όλοι μας, μετά από ένα κακό συμβάν,

να κάνουμε τις άχροστες, εκ των υστέρων, υποθέσεις, κι εγώ δεν απιστελώ εξαίρεσον. Σκέφτουμε καμιά φορά και λέω. Αν πήγαινα κι εγώ στη Θεσσαλία, και καλά αν θα είχα σκοτωθεί μαζί τους, δε γνεται λόγος. 'Αν άμως θα τους παρότρυνα να μείνουμε στο «γιαπί» που χτίζαμε, αντί να κρυφτούμε στα «βατσούνια» ενός χαντακιού, που δίπλα τους, οι Γερμανοί βρήκαν ανοιχτά κιβώτια με χειροβομβίδες, που εγκατέλειψαν οι αντάρτες μετά τη μάχη, μήπως υπήρχαν πιθανότητες να μη μας πάρουν οι Γερμανοί στα Τρίκαλα, αφού έια διαπίστωναν ότι εμείς εργαζόμασταν εκεί και δεν εχαμε καμιά σχέση με τους αντάρτες, που ήδη είχαν φύγει; Δεδομένου μάλιστα ότι οι Γερμανοί δεν πήραν μαζί τους κανέναν κάτοικο του χωριού. Μήπως στην περίπτωση αυτή έια γλυτώναμε όλοι; 'Η αν εγώ με τον Κώστα Παρασκευά θα δουλεύαμε σε άλλο χωριό, οπότε θα γλύτωνε τουλάχιστον, ο Κώστας;

'Η το αντίθετο, αν εγώ κι ο Κώστας Παρασκευάς, έια ήμαστν οι «τυχεροί» να δουλεύουμε σ' εκείνο το χωριό, οπότε θα γλυτώναν οι άλλοι;

Αυτές, βέβαια, όπως είπα και παραπάνω, είναι άχροστες υποθέσεις, αφού πλέον η κατάσταση δεν αλλάζει. Ωστόσο όμως παρέμενουν σκέψις μου, που σήμερα, καλώς ή κακώς, βρήκα την ευκαιρία να τις γράψω κιόλας.

Τέλος, αφού δεν βρέθηκα τότε μαζί τους ή συναποθάνω μ' αυτούς ή να τους ... σώσω!!!, σήμερα το μόνο που μπορώ να τους προσφέρω είναι, να παρευρεθώ κι εγώ στην επιμνημόσυνη δένση αυτών, καθώς και των άλλων χωριανών μας θυμάτων της κατοχής, που και μ' αυτά έχω στενή σχέση, αφού κι εγώ διετέλεσα αντάρτης στον ΕΛΑΣ και μια που είμαι και παπάς, να συμπροσευχηθώ μαζί με τον εφημέριο του χωριού κι όλους τους χωριανούς, υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των.

Παπά – Κώστας ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ

ΤΡΟΦΕΣ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΣΚΛΟΥΠΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΦΑΓΗΤΑ ΜΕ ΓΑΛΑΚΤΕΡΑ

Το γάλα που άρμεγαν από τις γίδες και τα πρόβατα ή τις γελάδες τους έλυνε πολλά προβλήματα διατροφής, γιατί όλοι έτρεφιαν ζώα και κάθε σπίτι είχε γάλα σκεδόν, μπόλικο.

Το γλυκό γάλα το έτρωγαν πάντα τρίψα. Έτριβαν ψωμί στο σαγάνι έριχναν το γάλα και αφού παπάρωντε το έτρωγαν. Συνήθως το γάλατο γάλα το βάραγαν για να δγάλουν βούτυρο. Το ξινόγαλο που έμενε αποτελούσε συνηθισμένο φαγητό και το έτρωγαν τρίψα συνήθως με καλαμποκίσιο ψωμί.

Αν το γάλα ήταν μπόλικο το έπιπζαν τυρί. Όπων όμως ήταν λιγοστό το βάραγαν, έδγαζαν το βούτυρο και με το ξινόγαλο έφτιαχναν πρέντζα. Η πρέντζα ήταν φαγητό που το έτρωγαν σκέτο με ψωμί. Η πρέντζα τυλιμένη στο συκόφυλλο ήταν συνηθισμένο φαγητό για το χωράφι. Αν ήταν μπόλικη την έθαζαν στο κλειδωνάρι, δοχείο μικρό ξύλινο, που κούπωνε.

Το ξινόγαλο τρίψα και η πρέντζα με ψωμί ήταν συνηθισμένα φαγητά του καλοκαιριού.

ΦΑΓΗΤΑ ΜΕ ΚΡΕΑΣ

Κρέας τα πιαλιά χρό:α στο Σκλούπο έτρωγαν πολὺ αραιά. Συνήθως κρέας το σπίτι είχε Λαμπρόν, πανηγύρι, Χρ:στούγεννα. Τον άλλο καιρό λίγες φορές έμπαινε κρέας στο σπίτι. Το κρέας το έτρωγαν ψητό στη γάστρα ή μαγείρεμένο.

ΤΟ ΚΡΕΑΣ ΨΗΤΟ

Το κρέας το έψηναν συνήθως με πατάτες ή ρύζι στη γάστρα. Την άνοιξη όμως, που γίνονταν τα λάχανα, το κρέας με λάπατα στη γάστρα ήταν ένα ξεχωριστό σε νοστιμάδα φαγητό.

ΚΡΕΑΣ ΜΑΓΕΙΡΕΥΤΟ

Καρδούρδιζαν το κρέας με κρεμμύδι και κόκκινο πιπέρι, έριχναν μετά τις πατάτες και νερό και τα άφηναν να βράσουν.

ΚΡΕΑΣ ΜΕ ΡΥΖΙ

Το μαγείρευαν όπως και το κρέας με τις πατάτες.

ΚΡΕΑΣ ΜΕ ΖΥΜΑΡΙΚΑ

Ζυμαρικά εκείνη την εποχή λίγοι είχαν στο σπίτι. Όταν υπήρχαν τα μαγείρευαν με κρέας όπως και τις πατάτες ή το ρύζι.

ΚΡΣΑΣ ΣΤΙΦΑΔΟ

Το στιφάδο ήταν από τα πιο επίσημα φαγητά και το έφτιαχναν με περισσότερη τέχνη τις «καλές» μέρες.

Έβαζαν το κρέας στην κατσαρόλα με κρεμμύδια και ανάλογο νερό, λάδι, ξύδι και αλάτι, σφράγιζαν το κουπωμα με προζύμι και τα άφοναν για δράσουν.

ΚΡΕΑΣ ΜΕ ΤΡΑΧΑΝΑ

Αν το κρέας ήταν από γίδα συνήθως το χειμώνα το μαγείρευαν με τραχανά. Γίνονταν πολύ νόστιμο φαγητό.

ΠΑΤΣΙΑΣ

Με το κεφάλι, τα πόδια και την κοιλιά των ζώων έφτιαχναν το γωστό πατσιά. Συνήθως πατσιά έφτιαχναν όταν έσφαζαν δικό τους ζώο.

ΚΟΤΤΑ

Κάθε οικογένεια έτρεφε ένα αριθμό κότες γύρω στις 10 - 20. Περισσότερες δεν μπορούσαν να θρέψουν, γιατί δεν ήταν εύκολο να τις ταιζουν. Για το λόγο αυτό δεν έσφαζαν εύκολα κότες γιατί τις είχαν για τα αβγά. Αν όμως είχαν μουσαφίρη τότε έσφαζαν κανένα κόκορα ή καμιά παλιά κότα που δεν γενούσε. Επίσης αν ήταν κανένας άρρωστος του έσφαζαν κιαμιά κότα για να δυναμώσει.

Την κότα την μαγείρευαν με ρύζι ή πατάτες. Σε περίπτωση αρρεώστειας την έφτιαχναν σούπα.

Η κότα ήταν φαγητό περιστασιακό, για όλες τις εποχές.

ΦΑΓΗΤΑ ΜΕ ΑΒΓΑ

Τα αβγά ήταν πρόχειρο φαγητό και συνηθισμένο φαγητό, γιατί όλα τα σπίτια είχαν αβγά επειδή έτρεφαν κότες.

Τα έφτιαχναν με τους εξής τρόπους:

ΑΒΓΑ ΧΤΥΠΗΤΑ

Χτυπούσαν τα αβγά σε βαθουλό πιάτο και τα έριχναν στο τηγάνι, που έκαιγε λάδι ή βούτυρο.

ΑΒΓΑ ΜΑΤΙΑ

Έκαιγαν λάδι ή βούτυρο στο τηγάνι και έριχναν τα αβγά ακτύπητα, χώρια το ένα από το άλλο.

ΑΒΓΑ ΨΗΤΑ.

Στη θράικα του τζακιού έβιαζαν αβγά και τα έψηναν.

ΑΒΓΑ ΜΕ ΠΡΕΝΤΖΑ

Τηγάνιζαν πρώτα την πρέντζα και μετά έριχναν αβγά χτυπητά. Τα ανακάτευαν και τα άφοναν στη φωτιά μέχρι να τηγανιστούν τα αβγά. Πολλές φορές ανακάτευαν την πρέντζα με καλαμποκίσιο.

αλεύρι, ἐρίχναν και χτυπητά αβγά και τα τηγάνιζαν όλα μαζί.

ΑΒΓΑ ΒΡΑΣΤΑ

Έβαζαν τα αγγά σε νερό και τα έβραζαν. Αν τα ήθελαν οφι-
χτά τα άφοναν να βράσουν πολύ. Αν τα ήθελαν μελάτα τα έβρα-
ζανε λίγο.

Τα αβγά όπως και νια τα έφτιαχναν, αν και ήταν πρόχειρο φιγυπτό, θεωρούνταν καλό και προσφέρονταν σαν ένδειξη αγάπης κατά την ενδιαφέροντος. Μια τηγανιά αβγά με βούτυρο ήταν για τους ξένους, που θα έρχονταν στο σπίτι, από τα καλύτερα φαντά.

Τα αβγά ήταν το απαραίτητο φαγητό για το γαμπρό που επισκέπτονταν τα πεθερικά του. Γιαυτό η πεθρά, από την ώρα που έκανε γαμπρό, φρόντιζε να έχει πάντα στο σπίτι αβγά, για να φτάζει του γαμπρού, όταν θα την επικέπτονταν.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

© MYOOS

ΜΥΘΟΣ

Είναι μια πολὺ παλιά ιστορία. Ο παπιπούς μου ο Γιώργος Πραμαντιώπης, όταν ήμουνα μικρός μου έλεγε πολλά παραμύθια και ιστορίες.

—Βλέπεις παιδί μου, τούτος ο τόπος είναι φτωχός, φτωχός κι ευλογημένος, αλλά δεν μπορεί να μας ταΐσει. Γι' αυτό, κοίταζε να μάθεις πέντε κλίτσες γράμματα, να μάθεις καμά τέχνη, γιατί αύριο θα σου χρειαστούν.

Σκεφτόμουν κι ενώ σαν μικρός

Γιατί τάχα να μην υπορεί να τους ταιρεί;

Μετά από χρόνια κατάλαβα το γιατί και γιατί τον έλεγε ευλογημένο. Και ακόμη γιατί αυτοί οι παππούδες μας και οι προπάπποι μας ζούσαν εκεί.

—Είναι, μου έλεγε, μια πολύ παλιά ιστορία

Τότε που ο Θεός έκανε τη Γη, αφού την κοσκίνισε καλά, έριξε το χώμα μακριά πίσω στη Θεσσαλία και κάτω κει στην Ἀρτα, μούλεγε και σήκωνε την μαγκούρα του και μούδειχνε κατά τον Από-

Εδώ παιδί μου έριξε όλες τις πέτρες που του θείανε μέσα

στο κόσκινο. Έτσι γίνανε αυτά τα βουνά που βλέπεις γύρω — γύρω.

Κι εγώ με την παιδική αφέλεια των ρωτούσα: Και τους ανθρώπους πως τους έκανε και πως τους έστειλε εδώ;

Αυτός χαμογελούσε και με κοίταζε. Μετά έβγαζε το τσιμπούκι του και την καπνοσακούλα, αφού γέμιζε καλά το τσιμπούκι του με καπνό, μετά έβγαζε ένα στρογγυλεμένο κομμάτι σίδερο κι ένα κομμάτι ίσκνα μαζί με μια πέτρα. Με μια απότομη κίνηση έτριβε το σίδερο πάνω στην πέτρα. Έβγαζε μερικές σπίθες και άναβε η ίσκνα. Αφού φύσαγε δυο — τρεις φορές, άναβε το τσιμπούκι του και συνέχιζε πάλι.

— Αφού ο Θεός είδε αυτές τις πέτρινες αγριμιές και του άρεσαν, έκαστος στην κορυφή της Στρογγούλας και σκέφτηκε να ρίξει επάνω τους ανθρώπους.

Έφτυσε την παλάμη του και έψαξε για χώμα, αλλά παντού πέτρες και βράχια ευρισκε. Τότε άρπαξε δυο λιθάρια και άρχισε με τόνα να τρίβει τάλλο. Όταν είδε πως έγιναν σαν ανθρωπάκια τα φύσησε και πήραν ζωήν. Μαυριδερά. Ξερακινά. Σκληρά από γέννηνα. Τότε τάριξε κάτω. Αυτά γαντζώθηκαν με νύχια και με δόντια πάνω στα βουνά και τα βράχια, σ' όλα τα Τζουμέρκα. Μερικοί πέσανε κι στο δικό μας μέρος και κάνανε το δικό μας χωριό, το Σκλούπι.

Τότε σήκωσαν ψηλά τα κεφάλια τους και αφού είδαν τον δημιουργό τους των ρώτησαν.

Γιατί θεέ μου ειμείς να ζήσουμε εδώ πάνω στ' άγρια βουνά;

Για νάσαστε μοναχοί σας μωρέ.

Μοναχοί σας.

Μοναχοί σας, αλλά λεύτεροι.

Λευτέρη Πραμαντιώτης

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΔΙΗΓΗΘΙΚΑΝ

Λίγα πραγματάκια για την εκκλησία του χωριού μας «Άγιος Νικόλαος» που έλεγε ο μακαρίτης Μήτσο Πραμαντιώτης του Χρήστου.

Όταν οι μαστόροι βγήκανε στη βάση δηλαδή τελείωσαν τα θέμελα και αρχίσανε να χωρίζουνε την πόρτα τη γυναικεία που είναι το καμπαναριό, αρχίσανε να κτίζουνε και την πόρτα δεν τη φτιάχνανε εξωπέταχτη, δηλαδή τα θυροστόμια να είναι 15 ή 20 πόντους έξω, να φαίνεται όμορφη. Όπως φαίνεται θα είχανε φτηνή τιμή.

Το βράδυ που σχολάσσανε πέρασε ο Πραμαντιώτης ο Μήτσος, δηλ. ο παλιός ο Πραμαντιώτης, και έβαλε 3 λίρες στο αγκωνάρι από κάτω.

Το πρωΐ πήγε ο πρωτομάστορας, βρήκε τις λίρες και κατάλαβε γιατί ήταν τα λεφτά εκεί. Έτσι φκιάζανε την πόρτα εξωπέταχτη και με καμάρα από πάνω.

Και συνεχίζει να μου λέει ο μακαρίτης Μήτσο Πραμαντιώτης.

— Όταν τελείωσε η εκκλησία ήθελε το χωριό να έρθει ο Δεσπότης να κάνει λειτουργία για να συνεχίσει η εκκλησία να λειτουργεί. Ο Δεσπότης όμως ζητούσε 100 δραχμές τις οποίες όμως δεν είχαν οι χωριανοί μας. Τότε ήρθε από την Άρτα ο Χριστοδούλου ο καθηγητής και ρώτησε τους επιτρόπους γιατί δεν λειτουργούσε η εκκλησία. Αυτοί του είπαν ότι δεν είχαν τα λεφτά για το Δεσπότη. Αυτός τους είπε να στείλουν να έρθει ο Δεσπότης και ότι θα κανόνιζε αυτός το θέμα.

Έτσι και έγινε. Ήρθε ο Δεσπότης, λειτούργησε, ο Χριστοδούλου όμως δεν παρουσιάστηκε. Τελειώνοντας η λειτουργία βγήκε ο Δεσπότης στην πλατεία. Τότε παρουσιάστηκε και ο Χριστοδούλου. Μόλις τον είδε ο Δεσπότης τον έπιασε τρεμούλα. Χαιρετήθηκαν και του έβαλε στην τσέπη ένα φάκελο με 25 δραχμές. Αυτός δεν είπε τίποτα. Οι χωριανοί μας τον ξεβγάλανε μέχρι έξω από το χωριό και έφυγε. Ο Χριστοδούλου τον καιρό εκείνο ήταν υπολογίσιμος άνθρωπος. (Είναι από το σύντομο των Αντωναίων).

Και συνεχίζει ο Μήτσο Πραμαντιώτης.

— Εκείνο τον καιρό έβγαινε μια επιτροπή έξω στα χωριά και ρώτησε τους χωριάτες πώς περνούν. Σ' αυτή την επιτροπή ήταν και ο Χριστοδούλου. Όταν πέρασαν από τα χωριά της Άρτας στα Γιάννινα και κατέληξαν στο Ακροπόλ, όπου είχανε γεύμια. Εκεί

που συγκεντρωθήκανε τους ρώτησαν τι είδαν στα χωριά και ένας από την επιτροπή τους λέει: «Τί να σάς πω, κτήνη είδαμε». Ο Χριστοδούλου τότε του είπε: «Δεν ήταν κτήνη, είναι κτηνοτρόφοι που θρέφουνε εμάς τα κτήνη».

—'Αλλη μια φορά, συνεχίζει ο Μήτσος ο μακαρίτης, πήγε ο πατέρας του Χριστοδούλου στην Άρτα με τη σαλβάρα, αξύριστος, γεμάτος ψείρα, όπως όλος ο κόσμος. Τον πήρε ο Χριστοδούλου αγγαζέ και τον γύριζε σε όλη την Άρτα και έλεγε στους γνωστούς του: «Απ' εδώ ο πατέρας μου, αυτός με σπούδασε, αυτός δούλευε στα χωράφια και με σπούδασε».

Αυτά μου έλεγε ο μακαρίτης. Για τον Χριστοδούλου πιστεύω πως είναι μεγάλο παράδειγμα και η οδός Αράχθου προς τα Αντωνίκα καλά θα ήταν να λέγεται οδός Χριστοδούλου, που κατάγοταν από τους Ανωταίους.

Πραμαντιώτης Παναγιώτης του Νικ.

Η 24η ΙΟΥΝΙΟΥ 1821

Λάμπρος Τσάπαλης

Στις 24 Ιουνίου του 1881 ελευθερώθηκαν 26 Τζουμερκοχώρια. Μεταξύ αυτών και το Σκλούπιο. Τα υπόλοιπα Τζουμερκοχώρια μεταξύ των οποίων και τα λοιπά Χουλιαροχώρια ελευθερώθηκαν μετά τους επιτυχείς πολέμους του 1912 - 13.

Γράφει λοιπόν ο Κρυστάλλης:

Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά
σ' όλο τον κόσμο ήλιος
και στα καπμένα Γιάννενα
μαύρο παχύ σκοτάδι.
Τι φέτο εκάμαν τη βουλή
οχτώ βασίλεια ανθρώποι
και βάλανε τα σύνορα
στης Άρτας το ποτάμι κ.λ.π.

Και μας αφηγείται ο τριαγουδιστής του βουνού και της στάνης. «Απότομοι και οδοντωτοί αι καρυφαί των Τσουμέρκων εγείρουσιν εν τη καρδία του θεατού το τραχύ και άγριον ορεινόν αίσθημα».

Κινη συνεχίζει τη διήγησή του.

«Απέναντι ημών εβλέπομεν τα βουνά του Συρράκου, των

Τσουμέρκων, των Χουλιαράδων και των Κατσανοχωρίων των οποίων τα κατώτερα στρώματα εαθυηδόν εσκιάζοντο αποχαιρετίζοντας τας ακτίνας του ήλιου. Έχαινον δε φοβερά έμπροσθέν μας τα στενά του Αράχθου, τα οποία σχηματίζουσι τα βουνά των Χουλιαράδων και των Κατσανοχωρίων τεμνόμενα αποτόμως υπό του διατρέχοντος αυτά ποταμού της 'Αρτης».

Και συνεχίζεται η αφήγηση σε όμορφο και λυρικό τόνο.

«Επί των κορυφών των πέραν του Αράχθου βουνών όπισθεν αυτών κείνται τα Χουλιαροχώρια λεγόμενα, ίσως διότι οι κάτοικοι αυτών κατεγένοντο άλλοτε εις την κατασκευήν ξυλίνων κοχλιάριων (χουλιάρια και χουλιάρες), τα μὲν Χουλιαράδες, Μιχαλίτσι και Βασταβέτσι εντεύθεν του παραποτάμου του Αράχθου Τσίμπα επί υποδούλου εδάφους, το δε Σκλούπον αντίπεραν αυτών επὶ κωδωνοειδούς βράχου κεκαλυμμένου υπό δάσους εἰς έδαφος ελεύθερον».

Στην συνέχεια αναφέρεται στα αρχαία ερείπια που υπάρχουν στους Χουλιαράδες όπου κατά καιρούς ευρέθησαν αρχαία νομίσματα. Και συνεχίζει η περιγραφή της περιοχής.

«Η ετέρα πλευρά των στενών του Αράχθου αποτελείται από τα βουνά των Κασανοχωρίων. Από της κορυφής ή μάλλον εἰπείν από της οφρύος της πλευράς ταύτης, ήτις λέγεται Τσιούκα — Ανάλτα (βλαχ. = κορφή υψηλή) και εφ' ής υπάρχει ομώνυμος αρχαία μονή της Παναγίας».

Η διήγηση αυτή του Κώστα Κρυστάλλη έγινε μετά την απελευθέρωση του Αμπελοχωρίου και των άλλων 26 χωριών με βάση τη συνθήκη της 24ης Ιουνίου 1881.

Λ. Τ.

Ε π ι σ τ ο λ έ c

Ευχάριστη έκπληξη νοιώσαμε με την επανεμφάνιση του «Καθρέφτη» ύστερα από μια μεγάλη απουσία· ήταν σαν να ξανάδαμε παλιό χαμένο φίλο, γιατί κοντέψαμε να πιστέψουμε ότι ως εδώ ήταν. Συμφωνώ πως χρειάζεται η συνδρομή όλων για την απρόσκοπτη συνέχιση της έκδοσης του περιοδικού. Παρ' όλα αυτά νομίζω ότι και με λιγάτερες σελίδες μπορεί να κυκλοφορήσει, αρκεί να καθρεφτίζει το χωρί, όπως δηλώνει και το όνομά του. Να μας ενημερώνει για τα τρέχοντα νέα, πρώτα, για τα παλιά κατόπιν, αυτά που λέμε λαογραφικά: Πώς ζούσαν οι παππούδες μας, πώς ντύνονταν, τί έτρωγαν, πώς και πόσο δεύτερευαν, πώς γλεντούσαν, πώς παντρεύονταν, τί τραγούδια έλεγαν, πώς μοιρολογούσαν και γενικά για τα ήθη και τα έθιμά του. Ξέρετε πως ήθη και ήθος είναι: το σύνολο των τρόπων, με άλλα λόγια η διαγωγή μας απέναντι των άλλων αν είμαστε ευγενείς ή κακότροποι, καυγατζήδες ή φιλήσυχοι κλπ. Και απ' αυτή την πλευρά κάμποσα θα μπορούσαν νια γραφτούν. Συνοπτικά μπορούμε να πούμε πως ήταν μικροκαυγατζήδες αρκετοί από τους παλιούς αλλά ποτέ δεν έφταναν στα άκρα. Όλα πρέπει να τα μαθαίνουμε, αν θέλουμε να γνωρίσουμε τις ρίζες μας. Επίσης η αλληλοθεσία ήταν γνώρισμα των Σκλουπιώτών¹ ένα παράδειγμα² έχτιζε κάποιος σπίτι; έβαναν χέρι όλοι ένα γύρο, άνδρες και γυναίκες και το σπίτι ξεπετάγονταν. Υπάρχει επομένως πολλή «ύλη» για τον Καθρέφτη και πολλοί μπορούν να τους θέλουν.

Απόλυτα σύμφωνο με βρίσκει η πρόταση να μένουν έξω από τις σελίδες του Καθρέφτη θέματα Πολιτικά και Ιδεολογικά. Όχι πώς δεν είναι ενδιαφέροντα, αλλά επειδή... παραείναι! Δεν θα περισσεύει χώρος για τίποτε άλλο, βάλε και ότι εμείς οι Σκλουπιώτες, όπως όλοι οι Έλληνες και κάτι παραπάνω, είμαστε ευέξαπτοι, μονόχνωτοι, αρπαζόμαστε εύκολα και δεν μπορούμε να κρατήσουμε τη συζήτηση σε κάποιο ανώτερο επίπεδο, φωνάζουμε χειρονομούμε και μάλιστα πιο πολὺ όταν τα επιχειρήματά μας είναι αδύνατα και σκέψου τι θα γίνει αν όλα αυτά περάσουν και στον Καθρέφτη. Και, σκεφθήτε, όλα αυτά τα κουσούρια μας τα κληροδότησαν αυτοί οι δαιμονισμένοι πρόγονοί μας. «Ο άνθρωπος είναι ζών πολιτικόν» έλεγεν ο Αρστοτέλης. Και εκείνοι οι Αθη-

ναίοι είχαν θεσπίσει και νόμο: όποιος δεν νδιαφερόταν για τα πολιτικά πράγματα ήταν άτιμος! έτσι νέτα σκέτα. Εμείς οι Αμπελοχωρίτες παρείμαστε τίμιοι. Οι άλλοι λαοί γύρω μας και παραπέρα δε μας μολέζουν. Είμαστε ανάδελφοι. Παρ' όλα αυτά ας μείνει ο Καπτ' Έξω. Άλλωστε και οι ιδρυτάί του, αν θυμάμαι καλά, κράτησαν το πρώτο και μοναδικό τεύχος του μακριά από την πολιτική. Και να σκεφθείτε ότι βγήκε στον αέρα σε μια εποχή (1929) που τα πολιτικά πάθη έθραζαν, με την έρημη Ελλάδα χωρισμένη σε δυο στρατόπεδα (βενιζελικούς και αντιβενιζελικούς).

Αυτά μαζί με ευχές για μακροπιμέρευση του Καθρέφτη και την ελπίδα να διαψευσθη η δυσcίωνη πρόβλεψη που διαβάσαμε στο εισαγωγικό σημείωμα του τελευταίου τεύχους. Και στην προσπάθειά μου να συμβάλω κι εγώ το δύναμιν, ανταποκρινόμενος στην σχετική έκκληση, εσωκλείω παλιές αναμνήσεις για να δουν το φως της δημοσιότητας από τις σελίδες του Καθρέφτη, αφού, φυσικά, τύχουν της εγκρίσεώς σας.

Χριστ. Κ. Πραμαντιώπης

Ίοφώντος 1 Αθήνα 11634

Υ.Γ. Διαβάζω στον Καθρέφτη «στο Γιώργη γιώργη». Στον καιρό μου το λέγαμε: «στου Γύρο Γιώργη» ή, συγκεκριμένα, «στ' Γύρου Γιώργη». Προφανώς κάποιος Γιώργης γυρόφερνε παλιότερα εκεί που ο δρόμος έγερνε προς την Ασκλήρα και άφησε το όνομά του. Νομίζω έτσι πρέπει να γράφεται.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Ο Σύλλογός μας με εθελοντική προσφορά των μελών του Κώστα Νουτσόπουλο - Γεώργιο Κίτσιο, Κώστα Δ. Έξαρχου, Γεωργίου Κόκκινου, Δημητρίου Βασιλείου, συνέταξε την μελέτη οδού από Άγιο Νικόλαο μέχρι το Αμπελοχώρι.

Το έργο ανέλαβε να το παρακολουθήσει το Δ.Σ. του Συλλόγου.

Το έργο περί τα τέλη Μαΐου ολοκληρώθηκε και θα ήταν παράλειψή μας να μην εκφράσουμε και τα συγχαρητήριά μας στον χειριστή κ. Βασιλείου για το έργο που απέδωσε και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Σας κάνουμε γνωστό ότι η γνωστή διεύθυνση της έδρας του συλλόγου έπαψε να ισχύει (καλούδη 8) διότι ο ιδιοκτήτης του γραφείου κ. Εμμανουηλίδης Αχιλλέας μας απεμάκρυνε.

Από τις στήλες του καθρέφτη απευθυνόμαστε σ' όλους τους χωριανούς μας για οποιαδήποτε προσφορά μπορεί να κάνει για να βρεθεί λύση στο καυτό αυτό θέμα που αντιμετωπίζει ο σύλλογός μας με μεγάλο αντίκτυπο στην ποιότητα και ποσότητα της δουλειάς μας.

Βέβαια οι συνεδριάσεις του Δ.Σ. πραγματοποιούνται κανονικά πότε σε καφενεία και πότε σε σπίτια τα δε πρόγματα του Συλλόγου μας έχουν αποθηκευεί σε υπόγειο του μέλους του Δ.Σ. Λάμπρου Βλάχα.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

Με την αριθ. 27846) 5 - 6 - 87 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εγκρίθηκε δάνειο 5.000.000 για την κατασκευή του Κοινοτικού Καταστήματος.

Στις 20.6.87 ο πρόεδρος υπέγραψε τα συμβόλαια για το δάνειο.

Στις 8.6.87 έγινε πι λογοδοσία του προέδρου για τα πεπραγμένα του έτους 1986 που την παραπολούθησαν πολλοί χωριανοί που έτυχε να είναι στο χωριό του Άγ. Πνεύματος. Ο πρόεδρος ανέλυσε τα έσοδα και τα έξοδα, όπως αυτά φαίνονται στον πίνακα.

Ο δρόμος Πολιτσά – Εικόνισμα Τζουβάρα θα αρχίσει το Α' δεκαπενθήμερο Ιουλίου, μελέτη έχει γίνει σε 1.300 μέτρα από τον Γιώργο Κόκκινο και έχει υποβληθεί στην υπηρεσία για έγκριση.

Ο πρόεδρος έχει υπογράψει τα συμβόλαια από την διαθήκη του Γρηγορίου Αντωνίου που αφήνει στην Κοινότητά μας δυο (2) διαμερίσματα.

Άρχισε πι διάνοιξη του δρόμου Εικόνισμα Τζουβάρα για το Καναβοτόπι. Η διάνοιξη γίνεται από το δασαρχείο και έχει πίστωσει 450.000.

Εντός του Αυγούστου θα αρχίσει και η κατασκευή του φράγματος στην Λεύκα καθώς και η κατασκευή της βρύσης στην Κάτετον.

Με απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου, πι οδός από οικία Χρ. Τζουβάρα μέχρι «Σταυρός», συνοικία Γρηγορίου Χρ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Ε Σ Ο Δ Α

K.A.

032: Τέλη ή δικαίωμα ύδρευσης	68.770
034: Τέλη ή δικαίωμα πλεκτροφωτισμού	36.910
051.1.: Τακτική οικονομική ενίσχυση	424.710
0365: Τέλη σταθεμεύσεως αυτοκινήτων	88.902
0411: Φόρος στην αξία των αγροτικών προϊόντων	388
0414: Φόρος ζύθου	11.682
0404256: Πρόσθετο ποσοστό του φόρου δωρεών	6.336
0425γ: Πρόσθετο ποσοστό του φόρου ακινήτων	11.088

051.1α: Από φόρο ακίνητης περιουσίας	44.550
211.2 Από τέλη ύδρευσης (προηγ. οικ. ετών)	62.556
212.2 Από τέλη ύδρευσης» (προηγ. οικον. ετών)	11.775
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ: α) Τακτικά	543238
6) Έκτακτα	4.315

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΣΟΔΩΝ

13. Επιχορηγήσεις – Προσωπική Εργασία	1.399.414
15. Προσαυξήσεις – Πρόστιμα – Παράδολα	2.383
'Εκτακτα έσοδα	1.401.797
Τακτικά έσοδα	806.277
	2.208.074
χρηματ.κό υπόλοιπο:	547.553
ΓΕΝΙΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ:	2.755.627

Ε Σ Ο Δ Α

K.A.

20: Υπηρεσία ύδρευσης	1.099.414
1223: Αντίτιμο ηλεκτρικού ρεύματος	61939
ΟΔΟΠΟΙ·Α	
70: Υπηρεσία οδοποιίας	633.500
011: Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	180.000
032: Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	47.772
012 Αποδοχές ειδ.κών κατηγοριών προσωπικού	57.800
051: Έξοδα βεβαιώσεως και εισπράζεως	36.520
05: Υπηρεσία διοικητική	187.597
211: Υποχρεωτικές	5.118
ΣΥΝΟΛΟ:	2.309.660
Αποθεματικό	445.967
	2.755.627

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΑΜΟΙ:

- 1) Παντρεύτηκε ο Γιάννης Χρ. Σιώτος την Τούλα Χουλιάρα (κόρη της Κασσιανής Κ. Καλαντζή).
- 2) Η Χρυσούλα Απ. Σιώτου τον Τάκη Τσακανέλη από τους Ραφτανίους.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- 1) Η Δήμητρα Στ. Αλεξίου – Τσόκα γέννησε κορίτσι.
- 2) Η Ευαγγελία Δημ. Γέροντα – Παλάσκα γέννησε κορίτσι.
- 3) Η Βασιλική Κ. Βλάχα, σύζυγος Θεμιστ. Καμπανός γέν. κορίτσι

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ο Κων/νος Γεωργίου Νούτσος ετών 90 και τάφηκε στο χωριό.